

HÉTFŐ

ELŐFIZETÉS

Egy negyedévre
2 korona

Telefon szám 503.
Hirdetések díja: megállapo-
dás szerint

Egyes szám

5 krajcar
(10 fillér)

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Zrínyi-utca 2 szám. 1. emelet
Sebesy-náz

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik minden hétfőn délelőtt.

Kéziratokat vissza nem adunk.

V. évfolyam.

ARAD, 1911. FEBRUAR 13.

7. szám.

Hangulatcsinálás.

Egy jeles költőnk szerint, a világ csak hangulat. Amit a magyar ellenzéki politikára úgy lehetne alkalmazni, hogy az meg csak hangulatcsinálás.

Megvalljuk, azt gondoltuk, hogy az a négy esztendő, amit az ellenzéki pártok a kormánypadokon, miniszterek háta mögött töltöttek, nyomokat fog hátrahagyni a gondolkozásukon. Több respektusuk lesz mint eddig volt, a magyar kormánypolitika tárgyi és személyi nehézségei iránt. S a mi fő, tapasztalatokkal és csalódásokban gazdagabban, komoly érvelésre fektetik ezentúl a főszűrt, nem hangulatkeltésre.

Szóval, mi abban a reménységben ringattuk magunkat, hogy a magyar ellenzéki politika nem lesz oly szubjektív, mint eddig volt: objektivebb lesz, tehát nyugodtabb és igazságosabb; hasznára fordítja, amit mint többség átélt.

Napról-napra észleljük, hogy feltevéstünkben csalódtunk. Az ellenzék nem tanult és nem felejtett semmit. Tartalomra, reálításra, elfogulatlan igazságra nem törekszik; főcélja, főszűke, ugyszólván egyetlen fegyvere ma is a hangulatcsinálás.

A véderő reformja még csak előrevetí árnyékát, csak még körvonalai bontakoznak ki, az erre vonatkozó javaslatok még nincsenek a Ház asztalán. teljes szövegük még nem forog közközben, máris prédájává ejti az ellenzéki sajtó hangulatkeltésnek régi kopott esz-

közeivel. De ahol a házszabályok hézagai erre nekik módot nyujtanak, képviselők is foglalóznak már e kérdéssel. Sőt, hogy valahogy a mulatságból ki ne maradjon, — mielőtt hajóra szállna — Apponyi Albert gróf is belelötötte a nyilat, ha nem is a „király székébe”, mint Petöfi republikánusa, de mindenesetre olyan székbe, amely közel áll, nem ugyan a király személyéhez, de a nemzet érdekével párosult dinasztikus érdekekhez.

A véderő reformja egyforma érdeke a koronának és nemzetnek. Az ország biztonsága, területének egysége mindenél előbb való. Ma, amikor a zsoldos seregnek a fogalma is kiveszett, mikor a hadsereg nem más, mint a nemzetnek fegyverben álló része, valóban nem lehet azt állítani, hogy pusztán dinasztikus érdek a hadsereg fejlesztése. Hatalmi érdek csak annyiban, hogy erős, jól fegyverzett, jól vezetett katonaság, egreálisabb és leginkább kéznél levő eszköze a trón és az ország hatalmának.

Százszor igaza volt tehát Tisza István grófnak, aki Bécsben, a delegáció egyik ülésén a töle megszokott nyilt-sággal kimondta, hogy a hadsereg sürgős reformjára a nemzetnek van szüksége.

A dolog annyira világos, hogy felesleges volna magyarázgatni. Ami dinasztikus hivatása a hadseregnek van, azt

nagyon jól elvégzi mostani erejében és mostani állapotában. Azért egy zászlóalj, egy ágyúval sem kell többet megszavazni, hogy idehaza fel lehessen tartani vele a belső rendet és a belső békességet. Katonai parádéra is elég, ami helyőrségünk a nagyobb városokban van.

A hadsereg reformja, az ujonclétszám emelésére stb., a háboru céljaira van szükségünk. Már pedig ma nem dinasztikák kedvtelése a háboru s nem dinasztikák indítják egymás ellen. A modern háboru a maga tömeges öldöklésével, pusztító eszközeivel, rettentő ártó természetével: népek, országok és fajok mérkőzése. Az a nemzet állja meg jobban a helyét e vad és véres dulakodásban, a melyiknek nagyobb, fegyelmezettebb, lelkesebb, tökéletesebben felfegyverezett a hadserege; a melynek képzetesebb tisztjei, zseniálisabb vezérei vannak. S a mely ott bírja kiapadhatatlan erő-rezervoárját a nemzet önfenntartása ösztönében s milliók amaz elhatározásában, hogy bárki ellen megvédi becsületét és határait.

Már a kiindulási pontjuk helytelen tehát azoknak, a kik véderőnk immár égetővé vált reformját úgy tüntetik fel, mintha pusztán dinasztikus érdekről volna szó, a melynek kielégítése fejében azután a nemzetnek joga van prezentálni a maga követelését.

A kormány vállalta, hogy a véderő

Barry, Engelhardt, Humanic King, Moccasius, Lingel és Progress elsőrendű gyártmányok különlegességei már megérkeztek

Weinberger János kizárólagos cipőraktárában

Arad, Andrassy-tér 20. szám. Telefon szám 312

ismertetésében. Csütörtökön ismét Uránia darabot mutat mutat be az Apolló-színház Pekár Gyula nagyhirű darabja: A tánc kerül bemutatásra.

Faber Oszkár

a katholi us egyházból.

Az aradi szabadgondolkodók egyesületének alakuló közgyűlése.

— A Hétfő riportja. —

A szabadgondolkodók aradi egyesülete tegnap délután 5 órakor tartotta alakuló közgyűlését a városháza közgyűlési termében, melyet szintűl megöltött az előadása iránt érdeklődő közönség és egyesület tagjai. A gyűlést Gara Ármán dr. nyitotta meg, aki üdvözölte Faber Oszkár s a Galilei kör kiküldötjét, Rudas Manót és az előkészítő bizottság nevében az elnöki tisztségre Szudy Elemér lapszerkesztőt ajánlotta. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel választotta meg Szudyt aki meleg szavakkal köszönte meg e kitüntető bizalmat és röviden kifejtette a mozgalom és egyesülés célját: tanulni és tanítani, önzetlenül az emberiség és ami ezzel egy és ugyanaz, a kultúra szolgálatában.

A tisztikar a következőképen alakult meg: *Elnökök:* Gara Ármán dr. és Holló János. *Titkárok:* Fuchs Albert dr. és Csergheő Zoltán. *Jegyzők:* Kele Gyula dr. és Déry Béla. *Pénztáros:* Reiner Vilmos. *Ellenőr:* Sándor Béla. *Gazda:* Buday Gyula.

A megválasztott tisztikar nevében Holló János mondott köszönetet. Ezután Rudas Bódog a Galilei kör nevében üdvözli az új egyesületet, mely hivatva van kieleszíteni a körnek Budapesten megkezdett működését Neumann Miksa dr. a Társadalomtudományi Társaság aradi fiókjának titkára pedig lelkes szavakkal adott kifejezést afeletti örömeinek, hogy Aradon a kultúra szolgálatában új fegyvertársat nyert és vállvetett munkával, egyesült erővel szolgálhatják a kitűzött célokat.

Hangos éljenzés és tapsvihár közepette emelkedett szólásra Faber Oszkár dr. s gyújtó szavakkal ostorozta a közönyt, és magasztalta a klerikalizmust, azt a klerikalizmust mely a kulturminisztérium legfontosabb ügyosztályának élén meg tudja tartani Barkóczyt, amely a püspöki stallumokat a mágnás ivadékok zsákmányának tekintheti és tekinti és amely a szekularizációt még ma is nyíltan rablásnak minősíti. Dicsérte a klerikalizmus szervezetséget és ebben rejő hatalmát, hatalmasan kifejtett sajtóját, mely szerinte gondoskodik arról, hogy a 6 éves gyermektől kezdve a legöregebb korig és minden foglalkozási ágának meglegyen a szükségletét kielégíteni látszó sajtóterméke, amelynek azonban minden cikke át meg át van szöve, oly megjegyzésekkel, melyek a harcok klerikalizmusnak és a kongregációknak akarják megejteni a lelkeket. Bibliái idézetekkel állítja, hogy mennyire nem tartja meg az egyedül üdvözítő egyház a krisztusi parancsokat és nem tűri meg keblén azokat, kik nem hívei a politizáló, a harcok egyháznak, hanem a tiszta, üdítő vallást és nem a hatalmat tartják ideáljuknak. A magyar történelemből vett példákkal igazolja, hogy a klerikalizmus üldözte Eötvöst, Vörösmartyt és Révayt, de egyházi oruátusban álltak élére a papok a harcoló se-

regeknek, hogy Jézus és Isten nevével vegyék az öldöklésre

Tetszéssel honorálta az összegyűlt hallgatóság Faber dr. ironikus előadását, melynek befejeztével elnök az alakuló közgyűlést berekesztette

Még egyszer a főorvos választás.

A szervezett munkások népgyűlése.

— A Hétfő riportja. —

Az aradi szociáldemokrata-párt tegnap délelőtt népgyűlést tartott az Uránia-színház helyiségében. A népgyűlésnek két tárgya volt: a hadügyi költségek felemelése ellen való tiltakozás és a főorvosi választás kérdésének megvitatása. Buday Gyula nyitotta meg a népgyűlést s átadta a szót Vadász Ármán dr. ügyvédnek, aki hosszabb beszédben tiltakozott a hadügyi költségek felemelése ellen. A második szónok Varga Ferenc párttitkár volt, aki előbb szintén a hadügyi költségek felemelésének kérdésével foglalkozott, majd áttért a munkáspénztári főorvosi állás betöltésének sokat emlegetett kérdésére. Ismertette, hogy Fenyő László és társai pressziók felhasználásával százhusz szervezeten munkást arra kényszerítettek, hogy aláírásaikkal bizalmukat nyilvánítsák Hermann I. Károly dr. iránt. Varga szerint erre a szervezett munkásság azzal a méltó válasszal felel, hogy miutegy 3—4000 munkás által aláírt beadványban tiltakozik Hermann I. Károly dr. főorvosa választása ellen. A népgyűlés a szónokok éltetésével oszlott szét.

Az Aradi Kereskedők Takaré- és Hitel-szövetkezetének közgyűlése.

A Hétfő riportja

Az Aradi Kereskedők Takaré- és Hitelszövetkeze vasárnap délelőtt Varjassy Lajos polgármester intézeti elnök vezetésével tartotta meg hetedik rendes közgyűlését. Varjassy Lajos megnyitójában az intézet fejlődését méltatta, a jegyzőkönyvvezetésére Sugár Jenő dr. intézeti ügyész, annak hitel-sítésére Bódy Bódog és Dürr Kocsárd tagokat kérte föl. Az igazgatóság évi jelentését és a záró számadásokat Faragó Rezső ügyve:ető-igazgató olvasta föl. Ezek szerint a szövetkezet tagjai közel tízenyolcezer törzsbetét után teljesítenek heti befizetéseket. A befizetett törzsbetétek álladéka meghaladta az egy milliót, a kihelyezett kölcsönök összege pedig a másfél milliót. A tiszta nyereség 57.706 korona 03 fillér, amelyből a veszteség tartalékalapot 19.000 koronára, a tisztviselő s gely-alapot 2500 koronára emelik, a többi az alapszabályszerű jutalékok után a heti és havi törzsbetétek között a befizetett tőkék arányában oszlik fel. A felszámoló III. évtársulat vagyona 155.314 korona, amelyből egy-egy törzsbetét után 13 korona tőke és 18 korona 50 fillér nyereség-rész fizetetik ki.

Kerpel Izó meleg szavakkal foglalkozott azzal a körülménnyel, hogy a kereskedők által alapított ezen közhasznú intézménynek sekerült Arad város és vidéke minden társadalmi rétegét magához kapcsolni és bevonni. Indítványára az intézeti elnöknek, az igazgatóságnak, a

felügyelő bizottságnak, a választmányának és a tisztikarának a felmentvény megadása mellett köszönetet szavazott a közgyűlés. Ezután a választások következtek. A felügyelő-bizottság régi tagjai Egyhangulag megválasztották, az igazgatóság kilépő tagjait. Daimel Lajost, Kohn S. N. t., a választmányból kilépő tagokat: Funkelstein József, Lakatos Izó, Oravetz Miklós dr., Berger Albert, Freud Fülöp és Szojka Jánost újra megválasztották, a választmány új tagjaiul pedig megválasztották Braun Gusztáv szállodást, Nacht Viktor fakereskedőt és Somló Ármán dr. ügyvédet.

Az Aradmegyei Takarékpénztár közgyűlése.

Az elmúlt üzleti év eredménye.

— A Hétfő riportja. —

Az aradi pénzüintézetek beszámolóját tegnap az Aradmegyei Takarékpénztár folytatta. Negyvenedik évi közgyűlését tartotta ez a hatalmas pénzüintézet, amely négy évtizeden keresztül nemcsak a város és megye, hanem az ország pénzüpiacán is elsőrangú helyet foglal el s mindig komoly eredményeket ért el. Az elmúlt üzleti év is minden tekintetben csatlik az előbbi esztendő munkásságának sikeréhez.

A közgyűlést Szathmáry Gyula elnök nyitotta meg. Megnyitó beszédében meleg hangon üdvözölte a megjelent nagyszámú részvényvényeseket s örömmel jelentette, hogy az elmúlt üzleti év kedvező eredményekkel zárult le Szathmáry elnök a jegyzőkönyv vezetésére Mandl Vilmos dr. intézeti ügyész, a hitelesítésre pedig Neuman Dánielt és Étes Ármánt kérte föl.

Ring Géza vezérigazgató azután az igazgatósági jelentést olvasta föl, amelynek lényegét itt ismertetjük:

Az 1909 évi december hó 19-én megtartott rendkívüli közgyűlés által elhatározott részvénytőke felemelés sikeres végrehajtásáról, már mult évi jelentésünkben megemlékeztünk. A befizetési részletek nagyobbbrészt a kitűzött fizetési időpontok előtt befolytak a március hó 15-ike óta a felemelt részvénytőke teljes összegével dolgoztunk és szolgáltuk vele piacunk és intézetünk érdekeit. A hivatkozott rendkívüli közgyűlés határozata értelmében egyesítettük a rendes és rendkívüli tartalékalapot és átvezettünk abból a részvénytőke kiegészítésére (a részvények 400 korona névértékének felemelése céljából 1000 koronára) 1.350.000 koronát. A kibocsájtott 1125 új részvényért befolyt 1.800.000 koronából a részvénytőkére eső 1.125.000 korona után fennmaradó összegből 100.000 korona a tisztviselői nyugdíj alaphoz, az új, 1000 korona névértékű részvények kibocsájtásával járó költségek levonása után fennmaradt 571.387 korona pedig a tartalék-alaphoz csatoltatott, amit az előző évi és a most beterjesztett mérleg-számla idevonatkozó adatai összehasonlításának könnyebb áttekinthetése végett bátorokodunk felemlíteni.

A felemelt részvénytőke érvényesülése folytán a lefolyt év üzleteredménye 129.000 koronával mulja felül az előző év eredményét és így meglegedéssel állapíthatjuk meg, hogy egy minden tekintetben kielégítő eredménynel zárult évre pillanthatunk vissza. A zárszámadások adatai híven tükrözik vissza intézetünk

Új műsor az Urániában

Hétfőn mutatja be az Uránia színház szenzáció számba menő új műsorát. A látványosságok gazdag sorozatát tárja fel az új műsor, melynek programján a legújabb bohózatok klasszikus előadásu drámák és káprázatos természet utáni felvételek szerepelnek. Ma már a kinematograf felvételekhez, a legelőkelőbb művészek játékát veszik igénybe, így például a Hála című drámában a Teatre Francaise, a Porte St. Martin és Royal színház. Az Antonió című drámában a legkiválóbb olasz színművészet, végül a Falusi idillben a párisi Gunnase az Odeon és Renaissance művészei játszó a főszerepeket. A közönségnek kiváló szórakozást fog nyújtani az Uránia színház nagyszerű új műsora.

SZEMLE.

Hideg van . . .

A hideg az emberiség egy kicsiny, kézi munkája után élő részének munkát és kenyeret hozott ugyan, de általánosságban növelte és ijesztővé tette a nyomort.

Nem tudják, nem is sejtik azt a gond nélkül, kényelemben élő jómódúak, hogy így telen sok külvárosi házikóban csak akkor van tűz, amikor a kevés kis főtt ételt készítik, egyébként bizony a tüzeléshez nincs fa. Fogytán a kenyérnek való buza, fogytán a tőzélnek való egyéb termés: bizony megsokszorozta a nyomorúságot a nem várt februári hideg. És higgyék meg a Hungária-kávéházban tereferelő urak, hogy az sem vigasztalás a szegényebb munkásosztály tagjaira, hogy nem ők egyedül érzik a hideg borzongatását, a nyomorúságot, hogy a vasalt nadrágu munkások, a szellemi munkájuk után élő kishivatálnok helyzete még szomorubb az övékénel.

Pár hét előtt mikor még divat volt a drágaság ügyével foglalkozni, tudós emberek megállapították, hogy a drágaság a közgazdasági élet fejlődésével járó természetes folyamat, melyet nem lehet visszatartani.

A szabadfoglalkozású pénzkeresők, munkások, iparosok, kereskedők élnek is a tudományosan megadott engedelményel és a drágulás önmagát dagasztja. Közben azonban ottreked a fixfizetésű kishivatálnok, magánalkalmazott, szürke, szomorú csapata, a gyámoltalan, tehetetlenek sok ezrei, mit tegyünk a „természetes folyamattal” szemben?

Mit tegyenek? Hát adósságra halmoznak, amíg lehet s mikor már nem lehet? Hát bizony akkor már többféle megoldási mód között lehet válogatni. A leadóssodott emberek egyrésze mélységes fásultsággal nyomorog tovább s várja a kedvező alkalmat, amikor újra adósságot csinálhat, a másik része meg kifizet mindenkit — revolvergolyóval. Mert bizony tulságos csábító alkalom ilyenkor egy revolvergolyóval tenni pontot minden végére; cikkeseredett, agyonhajszolt emberek szomorú alkalom vérével fizetni mindenkinek.

Nem tulzás ez, hanem szomorú, kétségbeejtő valóság.

Rövid egymásután két magas állású tisztviselő pusztította magát el a fővárosban, mert nem birt az adósságból, a nyomorból menekülni. Ezek a gyászos végű magasabb tisztviselők tehát megoldották maguk részére a problémát.

Igy azonban csak egyes emberek problémáit lehet megoldani. A szociális problémákat nem oldja meg a revolvergolyó.

Hideg van . . .

Endre Géza jubileuma.

Társasvacsora a Fehér-Keresztben.

— A Hétfő riportja. —

A munka tegnap szokatlanul szép ünnepet ült Aradon. A társadalom minden rétegéből összejöttek, hogy ünnepeljenek egy embert, aki ügyszólván egy teljes emberöltőt töltött súlyos munkában.

A jubiléus Endre Géza, a *Függetlenség* igazgatója volt, aki harmincötödik évét töltötte be annak, hogy a nyomdász pályára lépett.

Ebből a szokatlan alkalmából kifolyólag meleg szeretetteljes ünnepségben részesítette a *Függetlenség* személyzete a népszerű igazgatót s az ünnepelőkhez csatlakozott Aradváros iparos-társadalmának számos tagja s általában sokan a város vezetőszeretét játszó egyénei közül.

A jubileumnak az a nagyszabású társasvacsora szolgált keretül, amely a Fehér-Kereszt teliertjében folyt le s melynek másfélszáz résztvevője volt.

Mielőtt a társasvacsora kezdetét vette volna, a jubiléus társasvacsora vezető emberei a Fehér-Kereszt kisterembe vezették, ahol a teljes személyzet várt reá s lelkes éljenzéssel fogadta.

Eibenschütz Adolf nyomdavezető lépett ekkor elő s a nyomdászszervezet, Lits Antal hírlapíró a szerkesztőség, Csorba Béla kiadóhivatali főnök a kiadóhivatali személyzet nevében üdvözölték közvetlen, meleg szavakkal az igazgatót, aki meghatottan mondott köszönetet. Itt nyújtották át a részére a *Függetlenség* teljes személyzetének csoportképét, amely *Stojkovičs és Békés* fényképész cég izlését és ügyességét dicséri.

A teliertbe vonult ezután az egész személyzet, ahol már igen sokan várták a jubiléus. A társasvacsorán képviseltette magát a V. H. O. Sz., a függetlenségi kör, az aradi kisiparosok szövetsége, a nyomdászszakszervezet s még számos erkölcsi testület.

A terembe lépő jubiléus lelkes éljenzéssel fogadták.

A második fogásnál fölállott Zima Tibor, a *Függetlenség* felelős szerkesztője és tartalmas, közvetlen beszédben köszöntötte föl a vállalat nevében Endre Géza igazgatót. A nagyhatást tett felköszöntő után *Stauber* József szerkesztő hatásos szavakban tolmácsolta a V. H. O. Sz.-nek üdvözlését, mire a közönségnek engedve. Nagy Sándor dr. szólott az ő szokott talpraesettségével, ékesszólásával. Őszinte nagy hatást tett a szavaival.

Tiszty Lajos, az aradi újságírók nesztora szellemes felköszöntőben élte a jubiléus igazgatót és családját, *Kalmár* Nándor pedig a nyomdatulajdonosok nevében beszélt nagy figyelem között, élénk tetszés mellett.

Endre Géza állott föl ezután s meghatottan köszönte meg a megnyilvánult őszinte érzéseket. A jelenlévőket élte.

Benedek Árpádra, a *Függetlenség* első szerkesztőjére mondott szép köszöntőt *Fehér* Árpád, a *Függetlenség* munkatársa, mire *Benedek* általános, nagy hatás mellett emléke-

zett meg, arról az időről, amelybe ennek a hatalmas vállalatnak megszületése esett.

Beszélték még *Varga* Ferenc szociáldemokrata párttitkár, *Holló* János a nyomdászszervezet képviselője, *Mohos* Ágoston a *Függetlenség* segédszerkesztője és *Huppert* Henrik, aki a kisiparosok nevében üdvözölte a jubiléus, tudomására hozva, hogy a jubileum alkalmából *disztagul* választották.

Végül *Csorba* Béla kiadóhivatali főnök a nagyszámú üdvözlő sürgönyöket és leveleket oivasta föl.

Az éjfél órák után a társaság fiataljai a kisterembe vonultak, ahol virradatig tartott a tánc.

Felelős szerkesztő: **SULIK KÁLMAN.**

Kiadja a „**HÉTFO**” kiadótársaság.

Színházi műsor:

Hétfő: Hivatalnok urak, színmű. Rátkay Márton vendégfelléptével. (A bérlet.)

Kedd: Kis lord, vígjáték. Bemutató-előadás (B bérlet.)

Szerda: Kis lord, vígjáték. (C bérlet.)

Csütörtök: Édes öregem, operett. Meguntam Margitot, vígjáték. Kettős bemutató-előadás. (A bérlet.)

Péntek: Édes öregem, operett. Meguntam Margitot, vígjáték (B bérlet.)

Sombat: Az ember tragédiája, dráma. (C bérlet.)

AKI

zamos, igen finom rumot akar készíteni, vegyen 30 filléért egy üveg

rum kivonatot

Ebből a rajta levő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom thea rumot készíthet. Kizárólagos raktár:

Földes Kelemen gyógyszerésznél.

Részvényalírási felhívás.

Ugy Arad városának, mint a megyének is gazdasági, ipari, kereskedelmi és pénzügyi téren látható élénk fejlődése jogosulttá teszi azt a régi óhajtatást, hogy a városunkban eddig működő 7 nagyobb pénzintézet mellett egy oly intézet létesíttessék, mely az általuk éppen nem, vagy csak kevésbé kultivált egyes különleges üzletágak pénzügyi ellátására is a kellő óvatosság és megfelelő biztonság mellett vállalkozzék és pedig egyelőre aránylag csekélyebb alaptőkével, mely azonban kellő megszilárdulás után s a felmerülő szükséghez képest fokozatosan emelteni fog.

E célból az alólírt alapítók Aradon részvénytársaságot kívánnak létesíteni s részvények jegyzése végett kibocsájtják a következő

alapítási tervezetet:

1. Az alapítandó részvénytársaság címe és cége magyarul: „**Aradi Közgazdasági Bank Részvénytársaság**”, — németül: „**Arader Volkswirtschaftliche Bank Actien-Gesellschaft**”.

2. A társaság székhelye Arad.

3. A társasági vállalat tárgyát a következő üzletágakban való működés képezi:

a) Betéteknek kamatozás végett való elfogadása takarékpénztári könyvecskékre, pénztári jegyekre valamint csekk- és folyószámlára.

b) Váltók, intézvények és utalványok, valamint engedményezett könyvkövetelések leszámítolása.

c) Kereskedők, iparosok és vállalatok commanditálása, illetve financirozása, társas üzletekben és szindikátusokban való részvétel.

d) Előlegek nyújtása értékpapírokra, közraktári warrantokra, árukra és nyersterményekre.

e) Jelzálogkölcsönök folyósítása, convertálása és azok cedálása.

f) Ingatlanok vétele és eladása; parcellázási műveletek keresztülvitelében való részvétel.

g) Értékpapírok vétele és eladása saját számlára és bizományban, tőzsdei megbízások effektuálása, letéteknek őrzése és kezelése.

h) A bankszakmába vágó minden egyéb ügyletnek megkötése és közvetítése.

4. A társaság fennállásának időtartama a cégjegyzékbe történt bevezetés napjától számítandó ötven (50) év.

5. Az alaptőke hatszázezer (600.000) koronában állapítatik meg, mely háromezer (3000) darab egyenkint kétszáz (200) korona névértékű névre szóló részvényből áll.

Minden jegyzett részvény után az aláírástól számított nyolc (8) nap alatt névértékének tiz (10%) százaléka, valamint bélyegilleték és alapítási költség címén öt (5) korona, összesen tehát huszonöt (25) korona. — 1911. évi március hó 10-ig pedig minden jegyzett részvény után névértékének további husz (20%) százaléka, vagyis még negyven (40) kor. fizetendő be.

A harminc (30%) százalékon felüli befizetések határnapjait és részleteit az alakuló közgyűlésen kinevezendő igazgatóság fogja megállapítani és közzétenni.

Tuljegyzés esetén a jegyzett részvények az aláírók közt aránylagosan osztandók fel az igazgatóság által és pedig olyképp, hogy minden aláírónak egy részvényt okvetlenül juttatni kell.

6. A részvényalírási zárhatárideje 1911. évi február hó 28-ika bezárólag.

7. Az alapítók fenntartják maguknak azt a jogot, hogy az igazgatóságot az első három üzleti év tartamára, illetve a harmadik üzleti év zárszámadásait megállapító közgyűlésig terjedő időre kinevezzék.

8. Az alakuló közgyűlés az aláírási zárhatáridejétől számított két (2) hónapon belül összehívandó s erre a részvényjegyzők egy Aradon megjelenő hirdetés útján és külön ajánlott levélben fognak meghívotni.

9. A részvényjegyzéssel kapcsolatos összes befizetések az Aradi Ipar- és Népbanknál teljesítendőek, hol részvényjegyzési ív áll rendelkezésre. De jegyezhetők a részvények bármely alapító ívén is.

Arad, 1910. évi január hó 15-én.

Az alapítók:

Báró Bohus László s. k. birtokos, Világos.

Dr. Bogdán Virgil s. k. ügyvéd, Arad.

Feszler Károly s. k. szőlőbirtokos, Arad.

Gantner János s. k. birtokos, Tövisgyháza.

Gutzjahr Mihály s. k. földbirtokos, Arad.

Hajós Árpád s. k. gyógyszerész, Arad.

Dr. Hámory László s. k. birtokos, orsz. képviselő, Arad.

Dr. Hemmen János s. k. ügyvéd, Ujrad.

Hönigesz Kajetán s. k. szőlőbirt. Uj Szt.-Anna.

Kintzig Géza s. k. birtokos, Arad.

Lészay Ottó s. k. vezérigazgató, Arad.

Messzer Ármán s. k. kereskedő, Pankota.

Nemess Géza s. k. terménykereskedő, Arad.

Nikolits Géza s. k. birtokos, Arad.

Dr. Novák Aurél s. k. ügyvéd, Ópécska.

Ifj. Purgly János s. k. birtokos, Arad.

Sármezey Endre s. k. vasuti igazgató, Arad.

Schäffer Richárd s. k. műlakatos, Arad.

Szántay Béla s. k. birtokos, Arad.

Szilárd Győző s. k. vasuti felügyelő, Arad.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár

részvénytársaság

XXI-ik rendes közgyűlését

1911. évi február hó 19-én délelőtt 11 órakor

Aradon, saját helyiségében fogja megtartani.

T á r g y s o r o z a t:

1. Az igazgatóság, választmány és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint a múlt évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megszavazása.

2. Elnök és huszonöt választmányi tag választása.

3. A részvényesek netaláni indítványai.

Ezen közgyűlésre a t. c. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 52. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább három hónal nevére iratott s a **közgyűlést megelőző nap délelőtt 12 óráig** az intézet főpénztáránál Aradon, vagy fióktézeteinél **Makón, Pécskán és Nagyszombatkőn** még le nem járt szelvényeivel együtt letételt.

Aradon, 1911. január 30-án.

**Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár
részvénytársaság igazgatósága.**

Gyermekek és felnőttek által

egyaránt kedvelt friss és kellemes ízű **Hajós-féle**

csukamájolaj most érkezett meg. E fontos és nagy táperejű szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. — **Ára egy üvegnek 2 kor.**

Fagydaganganatok elmulasztás-ára, fagyviszketettség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin” — **Ára egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.**

Legjobb fekete hajfestő a „MELOGEN”. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. — **Ára 2 kor.**

Kitűnő amerikai gummi a „NITER” 6 darab egy eredeti fémdobozban **2 kor.**

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában, **Andrássy tér 22. szám** (amegyeházzal szemben.)

Doré sósborszesz kitűnő és nélkülözhetetlen háziszser !!

A Doré sósborszesz az összes használatban levő sósborszeszek között az első helyet foglalja el.

A Doré sósborszesz a legjobb hatásának bizonyult mint **bedörzsölő-szer**, mindenféle reumatikus fájdalomnál, fejfájás, lábfájás, oldalszurás, hátfájás és eszes bántalmaknál.

A Doré sósborszesz kitűnő szolgálatot tesz **desinficiáló** tulajdonságánál fogva **diphtheria** és **kolera** járványnál.

A Doré sósborszesz belsőleg használva megbecsülhetetlen fájdalom csillapító és gyomorerősítő, ha cukorra cseppentve 20—40 cseppet veszünk be.

Egy üveg ára utasítással együtt **44 fillér.**

Kapható

Hajós Árpád gyógyszer-tárában, **Arad, Andrássy-tér 22.** (a megyeházzal szemben).

Vigyázat a „DORÉ” névre!

Maculatura-papír kapható a kiadóhivatalban.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság.

Vagyron.	Mérleg-számla 1910. évről.				Teher.			
	Korona		fill.		Korona		fill.	
Pénztár-álladék			711 931	17	Alaptőke			4,000.000
Váltó-tárca álladék			15,163 134	41	10000 drb 400 koronás részvényben			
Folyó számlai adósok:					Tartalékalapok:			
értékpapirokkal és jelzalog biztosi-	8,295 717	46			Általános tartalékalap	2,600.860		
tékkal fedezve					Árfolyam különbözeti tartalékalap	200.000		
részvénytársaságoknál és szövet-	2,143 265				Ingatlan értékkülönbözeti tartalékalap	100.000	2,900 860	
kezeteknél fedezet mellett					Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja		541 459	50
törvényhatósági rövid lejáratu	741 996	31	11,180.978	77	néhai Nachtnébel Ödön alapítvány		10.000	
kölesönök					Betétek		18,916.049	04
Jelzalog kölesönök			6,214.542	41	Hitelezők		4,060.296	14
Előlegek értékpapirokra			229.949		Visszleszámított váltók		4,480.617	
Más pénzintézeteknél elhelyezett tőkék			446.671	55	Magyar takarékpénztárak központi			
Saját értékpapirok			1,225.417	51	jelzalogbankjára átruházott jelz.			
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalap-					kölesönök		695.456	10
jának értékpapirjai			349.600		Be nem fizetett betét-kamat adó ...		34.330	42
néhai Nachtnébel Ödön alapítványá-					Előre befolyt kamatok		191.174	60
nak értékpapirjai			10.000		Előre felvett hazuérkek		2.199	98
Ingatlan vagyron			810.431	14	Ki nem fizetett osztalékok		90	
Felszerelések	17.946	74			Nyeresség-egyenleg			
10% leírás	1.794	74	16.152		Áthozat előző évről	40.000		
Hátralékos kamatok			16 447	76	1910 évi tiszta nyereség	502 722	93	542 722 93
			36.375.255	71				36,375.255 71

Kelt Aradon 1910. évi december hó 31-én.

Heinrich Sándor, s. k.
vezérigazgató

Földes Soma, s. k.
főkönyvvezető.

Az igazgatóság:

Urbán Iván, s. k.
elnök

A felügyelő-bizottság:

Dr. Dálnoki Nagy Lajos, s. k.
elnök

Dr. Breda Victor, s. k. **Hegedüs László, s. k.**
Stélián László, s. k. **Purgly János, s. k.**
Dr. Fábry Sándor, s. k. **Salacz Gyula, s. k.**
Friebeisz Miklós, s. k. **Szalay Antal, s. k.**
Vásárhelyi László, s. k.
igazgatók

Daniel Hadro, s. k.
felügyelő-biz. tag

Szathmáry János, s. k.
felügyelő-biz. tag

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság felügyelő-bizottságának jelentése a huszonegyedik rendes közgyűléshez.

Tisztelt Közgyűlés!

Van szerencsénk az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnak 1910 évi mérlegére vonatkozólag a keresk törvény 195 §-a és a társulati alapszabályok 83. §-a értelmében jelentésünket a következőkben terjeszteni elő.

A társulat vagyonekezelését, valamint a könyveléseket úgy az anyaintézetnél, valamint a fiókintézeteknél az elmúlt évben többször tüzetesen megvizsgáltuk s ennek alapján jelenthetjük, hogy úgy az ügykezelést, val mint a könyvelést mindenkor rendben levőnek és úgy a keresk törvény, mint az alapszabályok intézkedéseinek teljesen megfelelőnek találtuk.

Jelentjük továbbá, hogy az igazgatóság részéről elénekbe ter esztett mérleget, továbbá a veszteség- és nyereség számlát behatóan megvizsgáltuk, az egyes könyvekkel összehasonlítotunk s úgy találtuk, hogy a kitüntetett eredmény, úgy az általunk 1910 évi december hó 31-iki állapotokra vonatkozólag meg-

ejtet felvételekkel, valamint az egyes naplókcal és könyvekkel teljesen megegyezik s a keresk törvény ide vonatkozó intézkedéseinek tökéletesen megfelel.

Ezek után a választmány és igazgatóságnak a kitüntetett 542.722 korona 93 fillér tiszta nyereség felosztását tárgyalva és az évi jelentésben foglalt azon javaslatához, hogy ebből 450.000 korona a befizetett 4.000.000 korona alaptőke osztaléka fejében a 21-ik számú szelvények bevonása mellett kifizetessék, 30.272 korona 29 fillér az igazgatóság jut lékára, 4500 korona a felügyelő-bizottság tiszteletdíjára fordíttassék és 57.950 korona 64 fillér az 1911 évi veszteség- és nyereség számlára átvittessék. — hozzájárulunk és a t. közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk.

Végre kérjük a t. közgyűlést, hogy az 1910 évet illetőleg úgy az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Kelt Aradon 1911. évi február hó 9-én.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság felügyelő-bizottsága:

Daniel Endre, s. k.
felügyelő-biz. tag.

Dr. Dálnoki Nagy Lajos, s. k.
felügyelő-biz. elnök.

Szathmáry János, s. k.
felügyelő-biz. tag.